

Wrocław, 12 sierpnia 2021 r.

**PREZES SĄDU APELACYJNEGO
WE WROCŁAWIU
A-2632-1/20**

(przesłano wyłącznie drogą elektroniczną)

Pan

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Dotyczy: VII.510.60.2021.PKR

Szanowny Panie Rzeczniku!

Odpowiadając na pismo z 19 lipca 2021 r. znak: VII.510.60.2021.PKR dotyczące wskazania, jakie działania zostały podjęte przez sądy powszechne znajdujące się na terenie apelacji wrocławskiej, by zapewnić dostęp sądu dla obywateli, uprzejmie przedstawiam odpowiedzi prezesów sądów okręgowych apelacji wrocławskiej.

Prezes Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze przedstawił następujące informacje:

1. Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze:

Przywrócono godziny przyjmowania interesantów obowiązujące przed obostrzeniami, tj. w poniedziałki interesanci przyjmowani są do godz. 18.00 – z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i przerw na dezynfekcję. Przywrócono godziny przyjęć interesantów przez Prezesa i Wiceprezesa. Zasady udziału publiczności pozostają bez zmian, tj. osoba zainteresowana uczestniczeniem w rozprawie lub posiedzeniu jawnym zobowiązana jest najdalej na dwa dni robocze przed rozprawą lub posiedzeniem zgłosić chęć uczestniczenia. O ilości osób mogących wejść na salę decyduje przewodniczący posiedzenia. Ponadto zdjęto kwarantannę z korespondencji. Zalecono wykorzystywanie systemów wideokonferencyjnych do przeprowadzania zdalnych rozpraw i posiedzeń. Opiniodawcze Zespoły Sądowych Specjalistów w Jeleniej Górze i Bolesławcu wykonują badania z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Czytelnia czynna jest w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30, od wtorku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00, z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję, minimum co trzy godziny. Akta podlegają udostępnieniu po wcześniejszym zamówieniu drogą mailową lub telefoniczną z jednodniowym wyprzedzeniem. Wizyty w czytelnii akt są umawiane na konkretną godzinę. Punkt Informacyjny Krajowego Rejestru Karnego czynny jest

Wykonała: Sylwia Dolińska Zastępca Kierownika Oddziału Administracyjnego

w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 18.00, od wtorku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00 i przyjmuje interesantów z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję, minimum co trzy godziny.

Sytuacja epidemiczna w kraju cały czas jest obserwowana, a treść zarządzeń dostosowywana do panującej sytuacji.

2. Sąd Rejonowy w Bolesławcu:

W Sądzie Rejonowym w Bolesławcu w celu umożliwienia bezpiecznego procedowania i funkcjonowania Sądu w stanie epidemii Prezes Sądu Rejonowego wydawał zarządzenia dotyczące funkcjonowania Sądu z zachowaniem środków bezpieczeństwa w zakresie przeciwdziałania się rozprzestrzenianiu wirusa SARS-CoV-2. Zarządzenia te były modyfikowane stosownie do sytuacji epidemiologicznej w kraju, o czym za każdym razem informacja w postaci komunikatu była umieszczana na stronie internetowej i w budynku Sądu.

Po znacznej poprawie sytuacji epidemiologicznej zarządzeniem z 17 czerwca 2021 r. Prezes Sądu Rejonowego w Bolesławcu przywrócił możliwość wejścia do budynku Sądu dla wszystkich interesantów oraz dla osób, które chcą uczestniczyć w sprawach w charakterze publiczności z zachowaniem zasad bezpieczeństwa. Przeglądanie akt w czytelni oraz ksiąg wieczystych jest możliwe w każdym dniu, po wcześniejszym umówieniu się na termin i godzinę, z uwagi na ograniczone warunki lokalowe tych pomieszczeń i zapewnienie bezpiecznych odległości między osobami przeglądającymi akta i księgi.

W przypadku zmiany sytuacji epidemiologicznej Prezes Sądu Rejonowego w Bolesławcu będzie podejmował decyzje dotyczące bezpiecznego procedowania i funkcjonowania Sądu Rejonowego w Bolesławcu w stanie epidemii, mając na względzie uwagi wskazane w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące zapewnienia obywatelom korzystania z ich podstawowych praw i gwarancji procesowych.

3. Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze:

W Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze w związku ze spadkiem liczby zachorowań na Covid-19 i luzowaniem obostrzeń wprowadzonych na czas epidemii aneksem nr 1/2021 z 25 czerwca 2021 r. do zarządzenia nr 3/2021 Prezesa Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z 3 marca 2021 r. odwołano kwarantannę dla pism oraz akt spraw wpływających.

Odnosnie do umożliwienia osobom zainteresowanym dostępu do komórek organizacyjnych zajmujących się bezpośrednio obsługą interesantów, tj. biur podawczych, biur obsługi interesantów, czytelni akt, kas sądowych itp. poinformowano, że zarządzeniem z 3 marca 2021 r. nr 3/2021 wprowadzono nowe „Zasady zachowania bezpieczeństwa w trakcie pracy i obsługi interesantów”, stanowiące załącznik nr 1 do ww. zarządzenia, w którym wskazano, że:

1. Punkt Obsługi Interesanta (zwany dalej POI) Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21 czynny jest od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00, z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję, minimum co dwie godziny trwające po 15 minut. Dezynfekcja odbywa się w uzgodnieniu z Oddziałem Gospodarczym Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze.
2. Biuro Podawcze Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21 czynne będzie od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.00.
3. Możliwe jest składanie korespondencji i uzyskanie bezpośrednio informacji wyłącznie w Biurze Obsługi Interesanta Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze.
4. Zalecono składanie korespondencji za pośrednictwem: operatora pocztowego, drogą elektroniczną (np. e-mail, ePUAP - z wyłączeniem pism procesowych), do skrzynki podawczej usytuowanej przy wejściu głównym do budynku Sądu przy ul. Mickiewicza 21 (bez wydawania poświadczenia złożenia korespondencji). Korespondencję do skrzynki podawczej należy składać w zamkniętej kopercie zaadresowanej do właściwego Wydziału/Oddziału/Zespołu, z podaniem sygnatury akt.
5. Wprowadzono ograniczenie liczby interesantów mogących jednorazowo przebywać w pomieszczeniach BOI do jednego interesanta.
6. Kontakt z pracownikiem Sekretariatu Wydziału/Oddziału/Zespołu jest możliwy w pomieszczeniach Biura Obsługi Interesanta tylko i wyłącznie w przypadku niemożności załatwienia sprawy w BOI.
7. Kierowników Sekretariatów Wydziałów/Oddziałów/Zespołów zobowiązano się do ścisłej współpracy z BOI.
8. Obsługa interesantów VI Wydziału Ksiąg Wieczystych odbywa się w siedzibie Sądu przy ulicy Bankowej 18 od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00.
9. Czytelnia akt dla I Wydziału Cywilnego, II Wydziału Karnego, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych będzie mieściła się w budynku Sądu przy ulicy Mickiewicza 21 i czynna jest trzy razy w tygodniu, tj.: w poniedziałki, środy i piątki.
10. Czytelnia akt dla V Wydziału Gospodarczego (czynna dwa razy w tygodniu, tj.: we wtorki i w czwartki) oraz dla VI Wydziału Ksiąg Wieczystych (czynna trzy razy w tygodniu, tj.: w poniedziałki, środy i piątki) i mieści się w budynku Sądu przy ul. Bankowej 18.
11. Kasa Sądu czynna w godzinach od 9.00 do 14.00, z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję, minimum co trzy godziny. Zaleca się dokonywanie płatności przelewem.
12. W pomieszczeniu kasowym może przebywać tylko jeden interesant.

W Sądzie Rejonowym w Jeleniej Górze interesanci są przyjmowani przez 7 godzin w czasie urzędowania Sądu, który określono zarządzeniem Prezesa Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze z 24 czerwca 2020 r. nr 6/2020 od poniedziałku do piątku w godzinach 7.15 do 15.15. Odnośnie przyjmowania interesantów przez 9 godzin w każdy poniedziałek, to z uwagi na okres urlopowy i związane z tym braki kadrowe, zarządzenia w tym zakresie zostaną podjęte po dokładnej analizie sytuacji kadrowej w BOI i Biurze Podawczym oraz w wydziałach orzeczniczych celem ustalenia częstotliwości dyżurów dla urzędników i od września 2021 r. zostanie przywrócone przyjmowanie interesantów przez 9 godzin, jak również zostanie rozważona możliwość pracy czytelní w budynku Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze przy ul. Mickiewicza 21 codziennie.

Żaden z pełnomocników nie sygnalizował problemu z wejściem do Sądu, a pracownicy ochrony w razie jakichkolwiek wątpliwości czy dana osoba jest uprawniona do wejścia na rozprawę każdorazowo kontaktują się z danym wydziałem.

Odnośnie umożliwienia udziału w rozprawie publiczności, zostało to już umożliwione zarządzeniem nr 3/2021 z 3 marca 2021 r. W załączniku nr 2 wskazano, że celem zachowania jawności rozprawy, z jednoczesnym zachowaniem zasady bezpiecznego procedowania, rozszerza się zasadę stosowaną w sprawach medialnych wstępu na salę rozpraw publiczności jedynie za zezwoleniem Przewodniczącego posiedzenia. Osoba zainteresowana uczestnictwem w rozprawie lub posiedzeniu jawnym jest zobowiązana najpóźniej na dwa dni robocze przed rozprawą lub posiedzeniem zgłosić w BOI zainteresowanie uczestnictwem w danej sprawie, która ma być procedowana. O ilości osób mogących wejść na salę rozpraw decyduje Przewodniczący posiedzenia, biorąc pod uwagę konieczność bezpiecznego rozmieszczenia uczestników postępowania na sali, potwierdzając lub odmawiając uczestniczenia w rozprawie zainteresowanej osoby. Należy mieć na uwadze, że z dniem 3 lipca 2021 r., po zmianie sposobu procedowania w sprawach cywilnych, większość rozpraw będzie prowadzona w systemie on line i osoby chcące uczestniczyć w rozprawie w charakterze publiczności winny zwrócić się o udostępnienie linku do danej rozprawy.

Cały czas obserwowana jest sytuacja epidemiczna w kraju, a treść zarządzeń Prezesa Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze dostosowywana do panującej sytuacji.

4. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze:

W Sądzie Rejonowym w Kamiennej Górze z uwagi na utrzymujący się stan pandemii nadal w pewnym zakresie ograniczony jest dostęp do budynku Sądu dla osób trzecich. Strony postępowań mają dostęp do akt sądowych w czytelní i mogą uczestniczyć w posiedzeniach i rozprawach.

Jeśli chodzi o uczestniczenie publiczności w rozprawach, to jest taka możliwość, przy czym osoba chcąca uczestniczyć w rozprawie winna zgłosić ten fakt wcześniej, celem umożliwienia sędziemu referentowi danej sprawy dokonania oceny, czy z uwagi na zagrożenie epidemii jest możliwość wzięcia udziału w rozprawie w charakterze publiczności przez wszystkie chętne osoby.

5. Sąd Rejonowy w Lubaniu:

W dniu 6 lipca 2021 r. zostało wydane zarządzenie Prezesa Sądu w sprawie funkcjonowania Sądu Rejonowego w Lubaniu w okresie epidemii. Przedmiotowym zarządzeniem zostały wprowadzone zmiany w:

- „Zasadach bezpieczeństwa w trakcie pracy i obsługi interesantów” w ten sposób, iż Biuro Obsługi Interesanta czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30 – 15.00, z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję. Przywrócono obsługę interesantów przyjmowanych przez Prezesa, Wiceprezesa – po uprzednim umówieniu wizyty. Wykaz umówionych osób udostępnia się ochronie sądowej. Dodatkowo co do złożonych dokumentów nie obowiązuje kwarantanna. Możliwe jest składanie korespondencji za pośrednictwem operatora pocztowego, drogą elektroniczną lub bezpośrednio w budynku Sądu – tj. bezpośrednio w Biurze Podawczym celem uzyskania potwierdzenia złożenia dokumentu lub w pozostałych przypadkach wrzucając do skrzynki podawczej, usytuowanej przy wejściu głównym wewnątrz budynku Sądu.

Czytelnia w Sądzie Rejonowym w Lubaniu czynna jest od 8.00 do 15.00, z wyłączeniem przerw na wietrzenie i dezynfekcję. Akta podlegają udostępnieniu po wcześniejszym umówieniu się telefonicznie lub drogą mailową na konkretną godzinę, z jednodniowym wyprzedzeniem. Akta jednej sprawy mogą być przeglądane maksymalnie 40 minut, z możliwością wydłużenia tego czasu w indywidualnych przypadkach;

- „Zasadach bezpiecznego procedowania” w ten sposób, iż zalecono wykorzystywanie systemów wideokonferencyjnych do przeprowadzania zdalnych rozpraw i posiedzeń oraz środków komunikacji elektronicznej. Celem zachowania jawności rozprawy rozszerzono zasadę stosowaną w sprawach medialnych wstępu na salę rozpraw publiczności za zezwoleniem przewodniczącego. O ilości osób mogących wejść na salę decyduje przewodniczący posiedzenia.

Wejście na teren Sądu Rejonowego w Lubaniu możliwe jest za okazaniem ochronie sądowej wezwania lub zawiadomienia. Pracownicy Sądu są zobowiązani do informowania przy pierwszym wezwaniu uczestników na rozprawę lub posiedzenie jawne o aktualnych ograniczeniach i obowiązkach związanych ze stawiennictwem w sądzie.

W Sądzie Rejonowym w Lubaniu dotychczas nie były zgłaszane przez strony postępowania lub ich pełnomocników problemy związane z wejściem do budynku sądu czy niezapewnieniem czasu na przejrzenie akt w czytelni.

6. Sąd Rejonowy w Lwówku Śląskim:

W Sądzie Rejonowym w Lwówku Śląskim działają dwa biura podawcze – czytelnie, w dwóch oddalonych od siebie budynkach, z zastrzeżeniem, że jedno z tych biur przewidziane jest wyłącznie do spraw wieczystoksięgowych. Obowiązują czasowe przerwy przyjęć w tychże biurach, z uwagi na wietrzenie i dezynfekcję. Tutejszy Sąd nie posiada kasy. Wszelkich wpłat, bez żadnych dodatkowych opłat i prowizji, można natomiast dokonywać w placówkach Poczty Polskiej S.A. na terenie całego kraju. Najbliższy urząd pocztowy mieści się w bardzo bliskiej odległości od głównego budynku Sądu. W urzędzie tym można także nadać wszelkie pisma do Sądu. Do chwili obecnej nie wpłynęły jakiegokolwiek oficjalne skargi, czy zastrzeżenia, co do sposobu funkcjonowania biur podawczych. Dotychczasowe zarządzenie w przedmiocie funkcjonowania Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim, w związku z wciąż obowiązującym stanem epidemii, dopuszcza możliwość udziału na rozprawach pozostałych podmiotów, w charakterze innym, niż strony, m. in. także za zezwoleniem Sędziego Przewodniczącego w danym postępowaniu.

Dostęp do Sądu, jakkolwiek ograniczony, jest jednak cały czas możliwy. Rzeczone ograniczenia mają na celu bezpieczeństwo wszystkich przebywających na terenie Sądu, a więc dotyczą nadrzędnych wartości i przyczyniają się do stałego funkcjonowania Sądu, ograniczając w znaczny sposób ryzyko ewentualnego, czasowego zamknięcia Sądu.

Prezes Sądu poinformował, iż mając powyższe na uwadze, a przede wszystkim, niebezpieczeństwo wystąpienia tzw. „czwartej fali”, i to już na przełomie sierpnia i września bieżącego roku, relatywnie małą ilość osób zaszczepionych na terenie Polski, jak też wcześniejsze, znaczne utrudnienia w funkcjonowaniu Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim, w związku z zakażeniami Covid-19 przez pracowników tego Sądu, Prezes Sąd Rejonowego w Lwówku Śląskim, zaproponował pozostanie przy rozwiązaniach dotychczasowych do września 2021 r.

Powyższe dodatkowo argumentuje obecny sezon urlopowy, co wiąże się z mniejszą ilością interesantów, spraw, jak też organizowaniem zastępstw w biurze podawczym pracowników wykonujących czynności w tych biurach, a chcących skorzystać z przysługujących im urlopów wypoczynkowych.

7. Sąd Rejonowy w Zgorzelcu:

W Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu zarządzeniem nr 17/2020 Prezesa Sądu z 25 maja 2020 r. w sprawie funkcjonowania Sądu Rejonowego w Zgorzelcu w stanie epidemii zostały

wprowadzone zasady zachowania bezpieczeństwa w trakcie pracy i obsługi interesantów oraz zasady bezpiecznego procedowania – załącznik nr 1 i 2 do zarządzenia.

Rozprawy i posiedzenia jawne w budynkach Sądu Rejonowego w Zgorzelcu odbywały się i nadal odbywają przy pełnym zachowaniu bezpieczeństwa uczestników rozprawy i posiedzenia. Każda osoba zainteresowana uczestnictwem w rozprawie lub posiedzeniu jawnym, nie będąca stroną, miała możliwość wzięcia udziału w posiedzeniu lub rozprawie, przy czym zobowiązana była najdalej na dwa dni robocze przed rozprawą lub posiedzeniem zgłosić zainteresowanie uczestnictwem w BOI, mając na uwadze konieczność bezpiecznego rozmieszczenia uczestników postępowania na sali rozpraw, a także publiczności.

Przy czym podkreślić należy, że każda osoba mogła i może wejść do budynku Sądu Rejonowego w Zgorzelcu, a prawo publiczności do udziału w jawnych rozprawach i posiedzeniach w żadnej mierze nie jest i nie było ograniczane.

Jednocześnie Prezes Sądu Rejonowego w Zgorzelcu wskazała, że Rzecznik Praw Obywatelskich nie zgłaszał do Prezesa Sądu Rejonowego w Zgorzelcu żadnych uwag w zakresie funkcjonowania Sądu w czasie epidemii. Również pełnomocnicy zawodowi nie zgłaszali zastrzeżeń w tym zakresie.

Prezes Sądu Rejonowego wskazała również, że zarządzeniem nr 10/2021 r. z 9 sierpnia 2021 r. Prezes Sądu w znacznej mierze uchylił z dniem 16 sierpnia 2021 r. część obowiązujących zasad.

Prezes Sądu Okręgowego w Legnicy przedstawił następujące informacje:

1. **W Sądzie Okręgowym w Legnicy** interesanci mają pełny dostęp do Czytelni Akt, Kasy Sądu oraz punktu informacyjnego KRK. Wszelka korespondencja składana do skrzynki podawczej, jest natychmiast przedstawiana odpowiednim komórkom organizacyjnym. W pełni funkcjonuje obsługa interesantów drogą telefoniczną i mailową. Wszystkie komunikaty dotyczące omawianej materii zamieszczone są na stronie internetowej Sądu.

Zapewniono także optymalną transparentność funkcjonowania Sądu. Współpraca z mediami jest zorganizowana w sposób sprawny, m.in. dzięki pośrednictwu Rzecznika Prasowego Sądu. We wszystkich sprawach interesujących opinię publiczną dziennikarze, po zgłoszeniu swego zainteresowania udziałem w sprawie, otrzymują zgodę na taką obecność (nigdy nie odmówiono dziennikarzom wejścia do budynku Sądu). W wypadku pojawienia się takiej prośby, wyrażana jest także zgoda na udział publiczności w poszczególnych rozprawach. Większość postępowań toczących się przed Sądem jest nagrywana w systemie e-protokołu. Co istotne, przez cały okres obowiązywania obostrzeń organizacyjnych, nie odnotowano żadnej zasadnej skargi na sposób funkcjonowania Sądu Okręgowego w Legnicy w dobie pandemii.

2. **W Sądzie Rejonowym w Legnicy** istnieje możliwość bezpośredniego składania pism sądowych w Biurze Podawczym Sądu, Biurze Podawczym Wydziału Ksiąg Wieczystych, możliwe jest również umieszczenie korespondencji w skrzynkach podawczych – w godzinach urzędowania Sądu. Określone zostały zasady wstępu do budynków Sądu osób biorących udział w postępowaniu sądowym – w tym w charakterze publiczności, czy przedstawicieli mediów, przy czym wymagane jest uprzednie zgłoszenie chęci udziału w rozprawie. Wypracowane rozwiązania nie ograniczają również praw stron i pełnomocników do przeglądania akt spraw.

3. **W Sądzie Rejonowym w Głogowie** nie zgłaszano jak dotąd żadnych skarg dotyczących ograniczenia dostępu interesantów do udziału w rozprawach i posiedzeniach. Sygnalizowano jedynie trudności z możliwością zapoznania się z aktami spraw, co wynika z faktu, że w Sądzie nie ma czytelnicy akt, a przed ogłoszeniem stanu epidemii osoby zainteresowane zapoznawały się z aktami w sekretariatach wydziałów. Obecnie wydzielono pomieszczenie, w którym można zapoznać się z aktami sprawy.

4. **W Sądzie Rejonowym w Jaworze** z dniem 8 lipca 2021 roku odstąpiono od ograniczeń dotyczących osobistej obsługi interesantów przez Biuro Podawcze, Biuro Podawcze Wydziału Ksiąg Wieczystych i Ekspozyturę Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych, a także zniesiono ograniczenia dotyczące uczestnictwa publiczności w rozprawach i posiedzeniach sądowych.

5. **Prezes Sądu Rejonowego w Lubinie** mając na uwadze poprawę sytuacji epidemicznej oraz potrzeby obywateli, modyfikując dotychczasowe zarządzenia w przedmiocie funkcjonowania Sądu, nie wprowadził restrykcji w zakresie dostępności obywateli do Sądu (w tym udziału publiczności). Do budynku dostęp mają wszystkie zainteresowane osoby. W Biurze Obsługi Interesanta, Czytelni Akt, Biurze Podawczym, Kasie Sądu oraz Ekspozyturze Centralnej Informacji Ksiąg Wieczystych prowadzona jest bezpośrednia obsługa interesantów z zachowaniem reżimu sanitarnego. W dalszym ciągu korespondencję wpływającą do Sądu można złożyć w godzinach urzędowania do skrzynki podawczej usytuowanej przy wejściu do budynku.

6. **W Sądzie Rejonowym w Złotoryi** również nie odnotowano sytuacji, w których uniemożliwiono pełnomocnikom zawodowym bądź stronom lub uczestnikom postępowania wejścia na teren Sądu, czy też nie zapewniono możliwości przejrzenia akt w Czytelni Akt. Obecnie dostęp do budynku nie jest ograniczony również dla osób postronnych.

Prezes Sądu Okręgowego w Opolu przedstawił następujące informacje:

1. **Sąd Okręgowy w Opolu** – obowiązuje Zarządzenie Prezesa i Dyrektora Sądu z 7 lipca 2021 r., które poza zasadami bezpiecznego zachowania na czas epidemii koronawirusa, nie ogranicza w żaden sposób dostępności sądu dla obywateli. Ponadto od 2 sierpnia 2021 r. przywrócono godziny urzędowania sprzed pandemii, tj. przywrócono przyjmowanie interesantów

w poniedziałki do godziny 18.00 przez Biuro Podawcze, Biuro Obsługi Interesanta, Punkt Krajowego Rejestru Karnego oraz kasę Sądu.

Prezesa Sądu Okręgowego w Opolu wskazał, że w Sądzie nie występowały problemy na jakie uwagę zwraca Rzecznik Praw Obywatelskich.

2. Sąd Rejonowy w Brzegu – zgodnie z zarządzeniem wydanym przez Prezesa i Dyrektora Sądu Rejonowego w Brzegu z 15 czerwca 2021 r. – A-0212-09.2021 w sprawie ustanowienia wdrożenia procedur zapewniających bezpieczeństwo pracowników i interesantów Sądu, obostrzenia związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 zostały znacznie zmniejszone. Sprawy na posiedzeniach jawnych odbywają się bez żadnych ograniczeń. Strony mają obecnie nieograniczony dostęp do Biura Obsługi Interesanta, Biura Podawczego, czytelnicy i kasy Sądu. Przywrócono również przyjmowanie stron przez Prezesa Sądu w wyznaczonym terminie. W dalszym ciągu zaleca się jednak uzyskiwanie informacji drogą elektroniczną i telefoniczną. W razie konieczności wejścia na teren budynku osób nieumówionych, bez wezwania lub celem kontaktu z innymi pracownikami, jest to ustalane przez pracowników ochrony telefonicznie. W dalszym ciągu obowiązuje kontrola i rejestr osób wchodzących na teren budynku, którą przeprowadzają pracownicy ochrony.

3. Sąd Rejonowy w Głubczycach – w związku z poprawą sytuacji epidemicznej w kraju Prezes Sądu Rejonowego w Głubczycach i Dyrektor Sądu Okręgowego w Opolu w dniu 22 czerwca 2021 r. uchylili swoje wcześniejsze zarządzenie z dnia 29 maja 2020 r. dotyczące wprowadzenia procedur związanych z funkcjonowaniem Sądu Rejonowego w Głubczycach w stanie zagrożenia epidemiologicznego, łagodząc wcześniej wprowadzone obostrzenia. Treść tego zarządzenia znajduje się na stronie internetowej Sądu (BIP).

Prezes Sądu dodatkowo zauważa, iż nie wpłynęły do niego żadne skargi obywateli, czy przedstawicieli zawodów prawniczych, dotyczące wprowadzonych restrykcji związanych z wejściem na teren Sądu, a jedynie, wobec wystąpienia w dniu 29 czerwca 2020 r. Pana Bartosza Pilitowskiego - Prezesa Zarządu Fundacji Court Watch Polska w Toruniu z apelem o zagwarantowanie realizacji prawa publiczności do udziału w jawnych posiedzeniach i rozprawach, pismem z dnia 11 sierpnia 2020 r. wskazano, że nawet wówczas, tj. w okresie obowiązywania wcześniejszego, bardziej restrykcyjnego zarządzenia z 29 maja 2020 r., zawarte tam regulacje przewidywały prawo wstępu do budynku Sądu, a tym samym na salę rozpraw, również dla innych osób, niż strony właściwych postępowań, które wykażą w tym zakresie „inną istotną potrzebę”. Nie budziło przy tym wątpliwości, iż tego rodzaju potrzebą mogła być realizacja konstytucyjnego prawa do jawności postępowania sądowego, stąd poinformowano autora wystąpienia, że o ile taka osoba zachowała inne określone

w zarządzeniu wymogi (zakrywanie ust i nosa, dezynfekcja rąk, zachowanie dystansu), a liczba stron, pełnomocników, świadków oraz rozmiary sali rozpraw i korytarzy nie stały temu na przeszkodzie, to także wtedy nie było przeciwwskazań, aby publiczność uczestniczyła w rozprawach, czy jawnych posiedzeniach sądowych. W związku z tym Prezes Sądu stwierdził brak potrzeby do zmiany poprzedniego zarządzenia w tymże kierunku.

Jednocześnie Prezes Sądu zapewnia, iż sytuacja epidemiczna jest stale monitorowana i w zależności od rozwoju sytuacji będą podejmowane dalsze działania, włącznie ze zniesieniem, w sprzyjających warunkach, wszelkich wprowadzonych w wyniku pandemii koronawirusa ograniczeń.

4. Sąd Rejonowy w Kędzierzynie Koźlu – Wiceprezes tego sądu zawiadomił, że wydane zostało zarządzenie Prezesa i Dyrektora mające na celu zapewnienia interesantom szerszego dostępu do Sądu. Zarządzeniem przedłużono godziny przyjmowania interesantów przez Biuro Podawcze i Wydział Ksiąg Wieczystych, umożliwiając stronom przeglądanie akt w czytelni, złożenie pism, zasięgnięcie informacji. Ponadto brak jest ograniczenia możliwości udziału publiczności w rozprawach, posiedzenia sądowe o charakterze jawnym mogą być rozpoznane z udziałem – poza podmiotami uczestniczącymi w postępowaniu – osób trzecich.

5. Sąd Rejonowy w Kluczborku – do budynku Sądu wpuszczane są osoby wzywane do udziału w posiedzeniu lub kierujące się do Biura Obsługi Interesanta, Biura Podawczego lub też wykazujące inną istotną niezbędną potrzebę. W celu zapewnienia bezpieczeństwa obywatelom Sądu po wejściu do budynku każda osoba przechodzi przez tzw. „Punkt Kontroli” - pracownik ochrony sprawdza wykonanie dezynfekcji rąk, zasłonięcie ust i nosa (maseczką jednorazową lub wielokrotnego użytku) oraz sprawdza posiadanie zawiadomienia (wezwania) ewentualnie również posiadanie legitymacji służbowej (prokuratorzy, pełnomocnicy stron). U obywatela, u którego nie stwierdzono temperatury powyżej 38°C, pracownik ochrony wpuszcza do budynku Sądu.

W zależności od sytuacji wewnątrz budynku oraz warunków atmosferycznych osoby z wezwaniem na rozprawę oraz interesanci umówieni telefonicznie do Biura Podawczego, Czytelni akt lub odsłuchów, mogą zostać wpuszczone do budynku bezpośrednio przed godziną, na którą zostaną wezwane. Poruszanie się po budynku sądowym dopuszczalne jest we wszystkich strefach bezpośrednio związanych z czynnościami, z których wynika stawiennictwo do Sądu.

Biuro Obsługi Interesanta, Czytelnia akt ze stanowiskiem do odsłuchu spraw, Biuro Podawcze, znajdujące się w budynku Sądu Rejonowego w Kluczborku przy ul. Katowickiej 2 oraz Biuro Obsługi Interesanta i Czytelnia akt w budynku Sądu Rejonowego w Kluczborku przy ul. M. Skłodowskiej – Curie 15 są dostępne dla obywateli w dni robocze od poniedziałku

do piątku, zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej Sądu Rejonowego w Kluczborku, z uwzględnieniem czasu koniecznego na dezynfekcję po każdym interesancie oraz przerw na wietrzenie pomieszczeń. Obsługą interesantów zajmuje się Biuro Obsługi Interesantów.

Akta podlegają udostępnieniu, po wcześniejszym zamówieniu telefonicznym i umówieniu się na określoną godzinę.

Składanie skarg i wniosków jest możliwe drogą elektroniczną lub na piśmie poprzez Biuro Podawcze Sądu, a gdy zachodzi konieczność wysłuchania skarżącego także telefonicznie.

Świadków i biegłych wzywa się w taki sposób, aby nie następowała kumulacja osób wezwanych i oczekujących. W razie potrzeby przesłuchania większej ilości świadków, przeprowadza się przesłuchanie z zachowaniem reguł bezpieczeństwa, to jest przede wszystkim odstępu co najmniej 2 m pomiędzy obecnymi.

Przy uwzględnieniu możliwości technicznych z uwzględnieniem specyfiki Wydziału, Sąd prowadzi rozprawę w formie wideokonferencji. Osoby wezwane przebywają jedynie przed salami rozpraw lub w wyznaczonych miejscach, utrzymując pomiędzy sobą odstęp 2 m.

Obecna sytuacja epidemiczna w kraju uległa poprawie, lecz niezbędne jest zachowanie pewnych obostrzeń związanych z wejściem na teren Sądu w celu zapewnienia bezpieczeństwa sanitarno-epidemiologicznego obywatelom. Restrykcje nie blokują dostępności Sądu dla wszystkich obywateli - wstępu nie mają tylko osoby, u których występują objawy wskazujące na chorobę zakaźną oraz osoby będące w trakcie odbywania obowiązkowej izolacji lub kwarantanny.

6. Sąd Rejonowy w Nysie – Wiceprezes Sądu zawiadomił, że wprowadzono rozwiązania nadzwyczajne, to jednak ograniczają się one do kontrolowania stanu zdrowia osób wchodzących do Sądu i minimalizowania czasu ich przebywania w budynku sądu. Z uwagi na niewielkie rozmiary sal rozpraw i wąskie korytarze nie było możliwości aby strony, świadkowie przez dłuższy czas oczekiwali na rozpoczęcie posiedzenia. Ponadto zdarzały się sytuacje, gdy, z uwagi na choroby pracowników, nie było możliwości zapewnienia obsługi interesantów - przez pewien czas w Wydziale Rodzinnym nie było ani jednego pracownika i ani jednego sędziego. Podobna sytuacja miała miejsce Biurze Obsługi Interesanta.

Poza takimi sytuacjami Sąd starał się jednak aby niedogodności związane z sytuacją epidemiologiczną były jak najmniejsze. Obecnie jedynym ograniczeniem jest możliwość wejścia uczestników postępowań do budynku Sądu na 10 minut przed rozpoczęciem posiedzenia.

7. **Sąd Rejonowy w Oleśnie** – w Sądzie wydane zostało zarządzenie, mocą którego z dniem 9 sierpnia 2021 r. została zniesiona w zasadzie większość restrykcji wprowadzonych od marca 2020 roku związanych z pandemią koronawirusa, za wyjątkiem tych dotyczących wszystkich osób poruszających się po budynku tj. obowiązku: stosowania osłony ust i nosa (maseczka), dezynfekcji oraz zachowania dystansu społecznego.

Ze względu na mały metraż sal rozpraw (w tamtejszym sądzie 3 na 4 sale rozpraw mają około 23 - 24 m²) do decyzji przewodniczącego składu orzekającego pozostawiono jedynie udzielenie zgody na ilość osób mogących przebywać na posiedzeniach jawnych w charakterze publiczności.

Podkreślenia wymaga fakt, że przez cały okres związany ze stanem epidemii, tj. od czasu zniesienia całkowitego zakazu wstępu publiczności na teren Sądu do chwili obecnej, do Sądu nie wpłynął żaden wniosek o udział w sądowym posiedzeniu jawnym w charakterze publiczności.

Dotychczas nie zostały zgłaszane żadne nieprawidłowości, wnioski, skargi dotyczące braku możliwości wejścia do budynku czy to obywateli, czy też osób zastępujących profesjonalnych pełnomocników, aplikantów, itp.

Jednakże należy wskazać, że korytarze Sądu nie powinny być miejscem do pierwszych spotkań takich pełnomocników z uczestnikami postępowań w celu zapoznania się zastępującego pełnomocnika z tokiem postępowań, czy dotychczasowym ich przebiegiem.

Ograniczenia związane z telefonicznym umówieniem się na przeglądnięcie akt w czytelni, nie dotyczy stanu epidemii, a wynika z faktycznych możliwości lokalowych Sądu oraz logistyki związanej z możliwością wcześniejszego przygotowania akt na konkretną godzinę, uzgodnienia przybliżonej ilości niezbędnego czasu do przeglądu akt, co w konsekwencji prowadzi do oszczędności czasu zarówno uczestników postępowań/pełnomocników jak również pracowników Sądu.

Oczywistym natomiast jest, iż każdorazowo osoba wchodząca do budynku Sądu jest pytana o cel wizyty i odpowiednio kierowana oraz informowana o tym, czy wejście na teren Sądu jest w związku z przedstawionym powodem – niezbędne.

8. **Sąd Rejonowy w Opolu** – wdrożono nowe Zarządzenie Prezesa i Dyrektora Sądu nr A-0212-19/21 z 2 lipca 2021 roku w sprawie wprowadzenia procedur dotyczących funkcjonowania Sądu Rejonowego w Opolu, w związku z wystąpieniem stanu epidemii, spowodowanego koronawirusem SARS-CoV-2. Nowe zarządzenie weszło w życie 5 lipca 2021 r. i wprowadziło następujące zmiany:

1. Zrezygnowano ze sprawdzania temperatury osób wchodzących do Sądu;

2. Biuro Obsługi Interesanta oraz Oddział Centralnej Informacji KRS przyjmuje interesantów bez wcześniejszego umówienia wizyty, wg kolejności;
3. Zniesiono strefy oczekiwania przed salami rozpraw, pozostawiając zasadę dystansu społecznego 1,5 m;
4. W zakresie skarg i wniosków administracyjnych przywrócono osobiste przyjmowanie interesantów przez Prezesa i Dyrektora Sądu;
5. Zniesiono ograniczenia w dostępie do budynku Sądu. O ilości osób obecnych na sali rozpraw decyduje przewodniczący składu orzekającego.

W sądzie nadal obowiązują reguły rekomendowane przez Głównego Inspektora Sanitarnego (min. dezynfekcja, zakrywanie ust i nosa, dystans społeczny, wietrzenie).

Odnosząc się natomiast do kwestii, na które zwracają uwagę skarżący Pani Prezes podaje co niżej następuje:

1. „Ograniczenia związane z realizacją prawa stron do przeglądania akt sprawy” – Czytelnia akt w Sądzie Rejonowym w Opolu nie zawiesiła w całym okresie zagrożenia epidemicznego swojej działalności. Akta podlegają udostępnieniu po wcześniejszym telefonicznym umówieniu terminu. Czytelnia była i jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 do 15.00, z przerwami na dezynfekcję oraz wietrzenie: 10.45-11.15 oraz 13.00-13.30. Ze względu na konieczność zachowania dystansu społecznego ograniczono ilość Interesantów mogących przebywać jednocześnie w pomieszczeniu czytelnicy do sześciu osób.
2. „Ograniczenia związane z wstępem na teren Sądu i swobodą przemieszczania się po nim przez zawodowych pełnomocników” – wszelkie obostrzenia związane z wejściem oraz pobytem w budynkach Sądu Rejonowego w Opolu związane są z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim osobom przebywającym w budynku Sądu. Szczegóły dotyczące wejścia i przebywania w budynkach Sądu Rejonowego w Opolu zostały określone Zarządzeniach Prezesa i Dyrektora. Zarządzenia zostały przekazane do Okręgowej Rady Adwokackiej w Opolu oraz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu. Dodatkowo aktualne zarządzenia związane z ograniczeniami spowodowanymi stanem epidemii wywieszane są na wejściu do budynku sądu oraz na stronie internetowej sądu. W celu ułatwienia kontaktu z sądem na wejściu do budynku został umieszczony spis telefonów do poszczególnych komórek organizacyjnych sądu (Wydziałów, Oddziałów, Sekcji). Ograniczenia związane z pandemią są egzekwowane wobec każdego Interesanta Sądu, niezależnie od pełnionej funkcji.
3. „Ograniczenie możliwości udziału publiczności w rozprawach” – w związku z brakiem wytycznych dotyczących ilości osób mogących uczestniczyć w rozprawach sądowych (skład orzecznicy, strony postępowania, pełnomocnicy, publiczność) wzorem wprowadzonych

limitów, np. w galeriach handlowych, w Sądzie o ilości osób przebywających jednocześnie na sali decyduje przewodniczący składu orzekającego.

4. „Ograniczenia związane z funkcjonowaniem biur podawczych” – Biuro Podawcze w Sądzie nie zawiesiło w całym okresie zagrożenia epidemicznego swojej działalności. Czynne jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 do 15.00 z przerwami na dezynfekcję oraz wietrzenie: 10.45-11.15 oraz 13.00-13.30. Biuro Podawcze przyjmuje interesantów pojedynczo. Dodatkowo na czas epidemii COVID-19 Biuro Podawcze zostało podpięte do systemu kolejkowego – dzięki czemu udało się wyprowadzić kolejkę poza budynek Sądu. Dla osób oczekujących na wejście do budynku Sądu został przygotowany namiot – poczekalnia, z której widoczny jest monitor systemu kolejkowego.

5. „(...) ograniczenia związane z wejściem na teren budynków sądów również utrudniają w sposób znaczny pracę zawodowych pełnomocników” – konieczność zapewnienia bezpieczeństwa sanitarnego w czasie stanu epidemii wymusiła wprowadzenie szeregu ograniczeń, nie tylko w sądownictwie. Sąd Rejonowy w Opolu funkcjonuje nieprzerwanie przez cały okres stanu epidemii. Nie ma problemu, aby w ustalonych godzinach skorzystać z Biura Podawczego, BOI, Czytelni, Tablicy Ogłoszeń, Kasy Sądu – jednakże z zachowaniem zasad określonych w aktualnym Zarządzeniu Prezesa i Dyrektora Sądu Rejonowego w Opolu w sprawie wprowadzenia procedur dotyczących funkcjonowania Sądu Rejonowego w Opolu w związku z wystąpieniem stanu epidemii, spowodowanego koronawirusem SARS-CoV-2.

6. „Pełnomocnicy, którzy są ustanawiani w sprawie ad hoc lub występujący na podstawie udzielonej substytucji, a także aplikanci, napotykać problemy związane z wejściem do budynku Sądu. Wezwania nigdy bowiem nie są kierowane wprost do tych osób i nie są one wymieniane na wokandzie sądowej, co skutkuje brakiem ujęcia tych osób jako uprawnionych do wejścia na teren Sądu w danym dniu” – służba ochrony Sądu nie ograniczała wejścia pełnomocnikom, którzy wskazali wyraźnie, że celem wizyty w sądzie jest stawiennictwo na wezwaniu. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że służba ochrony nie ma obowiązku znać każdego pełnomocnika. Profesjonalny pełnomocnik mając świadomość trudnej pracy pracowników służby ochrony (kontrolują od kilkudziesięciu do kilkuset osób dziennie) powinien być przygotowany na okazanie legitymacji służbowej – co niewątpliwie przyspieszyłoby procedurę bezpieczeństwa realizowaną przez ochronę. Jednocześnie trzeba zaznaczyć, że wstęp do Biura Podawczego, Biura Obsługi Interesanta odbywa się za pomocą systemu kolejkowego, z którego profesjonalni pełnomocnicy nie są zwolnieni.

Określenie limitów osób, które mogą uczestniczyć w rozprawach w budynku Sądu, w poszczególnych salach rozpraw niewątpliwie sprawiłoby ogromne ułatwienie dla orzeczników oraz osób zajmujących się bezpieczeństwem w Sądach. Niestety pomimo prób

otrzymania takich wytycznych w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu (24 września 2020 roku) oraz Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu (11 marca 2021 roku) nie otrzymano konkretnej odpowiedzi.

9. Sąd Rejonowy w Prudniku – Prezes Sądu powiadomiła, że zarówno strony, jak i przedstawiciele zawodów prawniczych, mogą wejść na teren Sądu w celu załatwienia spraw procesowych.

Jednocześnie poinformowała, że w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 utrzymano ograniczenia w zakresie:

1. Ograniczenia obsługi interesanta do 15 min;
2. Zachowanie odpowiedniego odstępu pomiędzy interesantami w BOI, BP oraz czytelnii;
3. Nie przeprowadza się bezpośrednio obsługi interesantów w sekretariatach wydziałów, zespołach kuratorskich oraz oddziałach sądu. Czynności realizowane są w wyznaczonym pokoju, odpowiednio przygotowanym po wcześniejszym telefonicznym uzgodnieniu, z uwzględnieniem czasu koniecznego na dezynfekcję;
4. Czynności kuratorów, które związane są z obsługą interesantów realizuje się z wyodrębnionym i odpowiednio przystosowanym pomieszczeniu.

10. Sąd Rejonowy w Strzelcach Opolskich – w dniu 24 czerwca 2021 r. wydane zostało Zarządzenie nr 5/2021 w sprawie funkcjonowania i organizacji pracy Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich. Przedmiotowy dokument reguluje zasady związane z funkcjonowaniem i organizacją Sądu w związku z COVID – 19. Na podstawie wydanego Zarządzenia, w związku z aktualną sytuacją epidemiczną w zakresie zapewnienia dostępności sądów dla obywateli, w związku z epidemią koronawirusa, dokonano następujących luzowań obowiązujących dotychczas obostrzeń:

- a) zwiększono limit osób, które jednocześnie mogą przebywać w budynku do 1 osoby na każde 10 m² powierzchni ogólnodostępnej (do czego nie wlicza się sędziów, pracowników sądów, prokuratorów oraz funkcjonariuszy policji),
- b) umożliwiono adwokatom, radcom prawnym, prokuratorom, komornikom, pracownikom Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa, jak też aplikantom, swobodny dostęp do budynku Sądu i możliwość poruszania się po nim, z zachowaniem ogólnie przyjętych obostrzeń,
- c) zmniejszono odstępy pomiędzy świadkami wzywanyymi na rozprawy do 1,5 m, co umożliwi przebywanie pod salą rozpraw większej liczby osób,
- d) obsługą Interesantów, jak również fachowych pełnomocników i organów zajmuje się wyłącznie Biuro Obsługi Interesantów i Biuro Podawcze Wydziału Ksiąg Wieczystych, które dostępne są w poniedziałki od godziny 9.00 do 18.00, zaś od

wrotku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00, przy zachowaniu jednakże ustalonego reżimu sanitarnego,

e) zniesiono obowiązek 24-godzinnej kwarantanny dokumentów, co znacznie przyspieszyło obrót dokumentów,

f) umożliwiono przeglądanie akt w czytelni w poniedziałki od godziny 9.00 do 18.00, zaś od wrotku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00, przy zachowaniu jednakże ustalonego reżimu sanitarnego, po wcześniejszym zamówieniu telefonicznym akt,

Jednocześnie w związku ze spadkiem zachorowań na COVID-19 w kraju, umożliwiono wstęp osób nie związanych bezpośrednio ze sprawami na teren Sądu, przy zachowaniu jednakże, wyżej wskazanych norm dotyczących liczby osób na 10 m². W dalszym ciągu jednakże, ochrona obiektu mierzy temperaturę ciała, wszystkim osobom wchodzącym do budynku, w tym również pracownikom i reguluje ilość osób aktualnie przebywających na terenie Sądu.

Reasumując, odnosząc się bezpośrednio do pisma Pana Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 19 lipca 2021 roku, znak VII.510.60.2021.PKR Pan Prezes informuje, że w Sądzie Rejonowym w Strzelcach Opolskich, pełnomocnicy mają możliwość swobodnego przeglądania akt spraw, a także wstępu i poruszania się po obiekcie, przy zachowaniu reżimu sanitarnego, który jednakże obowiązuje we wszystkich instytucjach. Nadto Biuro Obsługi Interesantów i Biuro Podawcze Wydziału Ksiąg Wieczystych, działają w godzinach, w jakich działały przed ogłoszeniem pandemii COVID – 19. Jedynie ograniczenie nadal obowiązujące, dotyczy wstępu publiczności na sale rozpraw, który jest częściowo ograniczony.

Prezes Sądu Okręgowego w Świdnicy przedstawił następujące informacje:

Zarówno w Sądzie Okręgowym w Świdnicy, jak i podległych sądach rejonowych okręgu świdnickiego, na skutek rekomendacji Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2021 r., dokonano przeglądu obowiązujących zarządzeń dotyczących funkcjonowania poszczególnych sądów. W związku z tym podjęto decyzje związane z rozszerzeniem dostępności i zmniejszeniem ograniczeń w funkcjonowaniu poszczególnych sądów.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, jak i sądy rejonowe okręgu świdnickiego, obecnie funkcjonują zgodnie z § 39 pkt 3, 4 i 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1141 ze zmianami), za wyjątkiem Sądu Rejonowego w Świdnicy, który w poniedziałki po godzinie 15-tej nie obsługuje bezpośrednio interesantów w BOI i BP (usytuowana jest skrzynia podawcza w zakresie BP, zaś interesanci mogą uzyskać w BOI jedynie informacje telefoniczne), a Czytelnia Akt w tych godzinach jest nieczynna z uwzględnieniem jedynie przerw technicznych (około 15-30 minutowych w ciągu dnia) mających na celu wietrzenie

i dezynfekcję w celu zapewnienia maksymalnej ochrony zarówno pracownikom, jak i interesantom. Biura Obsługi Interesanta, Biura Podawcze oraz Czytelnie Akt aktualnie działają w godzinach przyjęć interesantów (co najmniej 9 godzin w poniedziałki oraz 7 godzin w pozostałe dni tygodnia), oczywiście z zachowaniem maksymalnych norm bezpieczeństwa. W Czytelni Akt w niektórych sądach są wyznaczone limity czasu zapoznawania się z aktami sprawy, jednak czas ten jest czasem „elastycznym” i ulega ewentualnemu wydłużeniu (w miarę potrzeby osoby zapoznającej się, jeśli taką prośbę wystosuje, oczywiście kierując się racjonalnością i koniecznością) przez pracownika Czytelni Akt. Dla zwiększenia dostępności i znacznego ułatwienia, w niektórych sądach uruchomiono również skrzynie podawcze, które umożliwiają złożenie korespondencji do poszczególnych sądów, bez konieczności kontaktu bezpośredniego na poziomie pracownik – interesant.

Obecnie wejście do budynków sądów okręgu świdnickiego jest w pewnym stopniu ograniczone (należy wykazać przyczynę wejście), ale kierując się przede wszystkim bezpieczeństwem zarówno pracowników, jak i interesantów, nie zdarzają się sytuacje, żeby osobom zgłaszającym się (zarówno interesantom, a tym bardziej przedstawicielom zawodów prawniczych), które uzasadnią konieczność wejścia do budynku, zgoda na wejście nie była wyrażona. Nie miały miejsca żadne skargi lub zastrzeżenia dotyczące uniemożliwienia wejścia do budynków sądów.

Odnosząc się do zarzutu Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczącego udziału publiczności w rozprawach i posiedzeniach jawnych, to w żadnych z sądów taka dostępność nie jest ograniczona na tyle, aby publiczność udziału w rozprawie/posiedzeniu wziąć nie mogła. Oczywiście kierując się również bezpieczeństwem pracowników, osób uczestniczących w wyznaczonych rozprawach/posiedzeniach i interesantów, to zaleca się osobom, które chcą uczestniczyć w rozprawach/posiedzeniach jawnych w charakterze publiczności, do zgłaszania tego faktu do Sądu (telefonicznie, e-mail) na tyle wcześniej, aby zgoda taka mogła być udzielona. Oczywiście ostateczną decyzję w tym przedmiocie podejmuje przewodniczący rozpraw lub posiedzenia, biorąc pod uwagę ilość osób uczestniczących (w tym funkcjonariuszy policji sądowej) oraz konieczność bezpiecznego rozmieszczenia osób biorących udział w rozprawie/posiedzeniu (pierwszeństwo udziału).

Zatem, odnosząc się do zarzutów podniesionych w piśmie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 19 lipca 2021 r., w żaden sposób nie można ich odnieść do Sądu Okręgowego w Świdnicy, jak i podległych sądów rejonowych okręgu świdnickiego, które w maksymalnym stopniu są dostępne dla obywateli, mając na względzie aktualną sytuację epidemiczną.

Prezes Sądu Okręgowego we Wrocławiu przedstawił następujące informacje:

1. W Sądzie Okręgowym we Wrocławiu zarządzeniem Prezesa Sądu Okręgowego we Wrocławiu z 8 czerwca 2021 r.:

- wznowiono bezpośrednią obsługę interesantów w sekretariatach wydziałów,
- przywrócono godziny pracy Biur Podawczych i Punktu Informacyjnego w poniedziałki od godziny 8.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00,
- przywrócono godziny pracy Czytelni akt w poniedziałki od godziny 9.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00. Zapoznanie się z aktami sprawy odbywa się po uprzednim telefonicznym bądź e-mailowym ustaleniu daty i godziny, utrzymano ograniczenie liczby interesantów, mogących równocześnie przebywać w pomieszczeniu (ul. Sądowa 1 – 6 osób, ul. Szybka 6-10 – 1 osoba), nie wprowadzono limitu czasu na przeglądanie akt – pracownicy Czytelni przy ustalaniu terminu czytania akt starają się ustalić z interesantem przewidywany czas ich oględzin,
- przywrócono godziny pracy Punktu Informacyjnego Krajowego Rejestru Karnego w poniedziałki od godziny 8.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00. Zapytania o informację są wydawane wyłącznie po wcześniejszym telefonicznym umówieniu się w odstępach 5-minutowych,
- Prezes Sądu, Wiceprezesa oraz Przewodniczący Wydziałów przyjmują strony w ramach ustalonych godzin przyjęć interesantów.

W Biurach Podawczych, Punkcie Informacyjnym, Czytelni akt oraz w Punkcie Informacyjnym Krajowego Rejestru Karnego utrzymano przerwy na dezynfekcję.

Utrzymano również zakaz wstępu do budynku Sądu Okręgowego we Wrocławiu osób innych niż wzywanych do udziału w posiedzeniu lub też wykazujących niezbędną potrzebę uzyskania dokumentu w budynku Sądu. Publiczność może uczestniczyć w rozprawie po wcześniejszym uzyskaniu kart wstępu na sale rozpraw, które są wystawiane przez sekretariat wydziału po uzgodnieniu z Przewodniczącym Wydziału lub przewodniczącym posiedzenia i ustaleniu liczby osób, które przy zachowaniu bezpiecznego odstępu mogą uczestniczyć w rozprawie w charakterze publiczności. Ograniczenia dostępu nie dotyczą adwokatów, radców prawnych, prokuratorów, komorników, pracowników Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa jak też aplikantów.

2. W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia–Fabrycznej we Wrocławiu zasady funkcjonowania Biura Obsługi Interesanta zostały zweryfikowane w dniu 31 maja 2021 r., kiedy to wydano zarządzenie w sprawie przywrócenia organizacji pracy wskazanej w § 39 pkt 3, 4 i 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. Regulamin urzędowania

sądów powszechnych (Dz.U.2019.1141 ze zm.). Akta udostępnia się w godzinach pracy czytelnicy przy ul. Świebodzkiej 5 i Poznańskiej 16. Zapisy do czytelnicy, z uwagi na zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania, odbywają się w formie telefonicznej lub e-mailowej. Ze względu na wielkość pomieszczeń i konieczność zachowania niezbędnego dystansu wprowadzono limity osób mogących równocześnie przebywać w pomieszczeniach (przy ul. Świebodzkiej 5 – 3 osoby, przy ul. Poznańskiej 16 – 6 osób). Limit czasu na przeglądanie akt wynosi 30 minut – jeśli akta są obszerne lub interesant zamawia kilka sztuk akt, pracownik czytelnicy dokonuje rezerwacji od razu na większą ilość czasu.

W dniu 5 lipca 2021 r. uchylono ograniczenie wstępu do budynków sądowych Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu.

3. W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu z dniem 15 czerwca 2021 r., zarządzeniem Prezesa Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków we Wrocławiu, zmieniono godziny urzędowania Sądu, wracając do godzin sprzed okresu pandemii, tj. poniedziałek godz. 7.30–18.00 oraz wtorek–piątek godz. 7.30–15.30. W godzinach urzędowania Sądu zapewniono obsługę interesantów, mając na względzie zachowanie co najmniej 7-godzinnej obsługi w czasie urzędowania oraz co najmniej 9-godzinnej obsługi w każdy poniedziałek. W sytuacji braku możliwości obsługi interesantów poprzez BOI wprowadzono obsługę w sekretariatach. Umożliwione zostały przyjęcia stron poprzez kontakt osobisty przez Prezesa Sądu oraz wszystkich Przewodniczących Wydziałów. Czytelnia akt jest zlokalizowana w trzech budynkach – przy ul. Sądowej 1, przy ul. Joannitów 14 oraz przy ul. Komandorskiej 16. Akta do czytania można zamawiać wyłącznie telefonicznie, jedynie w budynku przy ul. Komandorskiej również za pośrednictwem poczty elektronicznej. Ze względów bezpieczeństwa ograniczono czas czytania akt we wszystkich budynkach do 30 minut. W budynku wydziału ksiąg wieczystych zwiększono limit osób przebywających jednocześnie w holu budynku celem załatwienia formalności w punktach obsługi interesantów.

4. W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, zgodnie z zarządzeniem z dnia 10 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego dla Wrocławia – Śródmieścia we Wrocławiu:

- zostały przywrócone godziny urzędowania Sądu sprzed pandemii,
- sekretariaty wydziałów nie prowadzą bezpośredniej obsługi interesantów – obsługa odbywa się w Tymczasowym Biurze Obsługi Interesanta,
- Tymczasowy BOI, Biuro Podawcze i Czytelnia akt powróciły do organizacji pracy sprzed pandemii, wprowadzono przerwy na dezynfekcję oraz ograniczono liczbę interesantów mogących jednorazowo przebywać w Czytelnicy akt (przy ul. Sądowej 1 – 2 osoby, przy pl.

Powstańców Śląskich 14 – 1 osoba) oraz wprowadzono ograniczenie czasu jednorazowego czytania akt do 30 minut z uwagi na ograniczenia lokalowe.

5. W Sądzie Rejonowym w Miliczu, zarządzeniem z 29 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Miliczu, od 1 lipca 2021 r.:

- przywrócono godziny działania Biura Podawczego i Biura Podawczego Wydziału Ksiąg Wieczystych,
- zniesiono ograniczenie co do rodzajów pism składanych w Biurze Podawczym,
- zniesiono ograniczenia w zakresie zakazu wstępu do budynków innych osób, niż wzywane na rozprawę,
- zniesiono ograniczenia w zakresie udziału publiczności w rozprawach i posiedzeniach,
- pozostawiono ograniczenia w zakresie obsługi w sekretariatach, konieczności umawiania się na przeglądanie akt, zalecenia co do liczby wzywanych jednocześnie osób do budynku Sądu oraz na rozprawę.

6. W Sądzie Rejonowym w Oleśnicy, zarządzeniem z 21 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Oleśnicy, od 1 lipca 2021r. przywrócono funkcjonowanie Sądu takie jak przed wprowadzeniem stanu epidemii i zagrożenia epidemicznego:

- wznowiono bezpośrednią obsługę interesantów w sekretariatach wydziałów,
- wznowiono przyjęcia stron przez Prezesa, Wiceprezesa i Dyrektora Sądu, a także przewodniczących wydziałów,
- przywrócono godziny urzędowania Sądu w poniedziałki od godziny 7.30 do godziny 18.00,
- przywrócono dotychczasowe godziny otwarcia Biura Podawczego od godziny 7.30 do godziny 15.00,
- akta spraw udostępnia się stronom i pełnomocnikom w godzinach urzędowania Sądu w sekretariacie właściwego Wydziału po ich wcześniejszym telefonicznym zamówieniu.

7. W Sądzie Rejonowym w Olawie zarządzeniem z 15 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Oleśnicy przywrócono działalność Sądu sprzed pandemii – obecnie Sąd funkcjonuje bez wprowadzonych wcześniej obostrzeń i ograniczeń w zakresie dostępu obywateli do wymiaru sprawiedliwości.

8. W Sądzie Rejonowym w Strzelinie zarządzeniem z 10 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Strzelinie, z mocą obowiązującą od 15 czerwca 2021 r., wznowiono bezpośrednią obsługę interesantów w sekretariatach wydziałów, a Biura Podawcze Sądu otwarte są: w poniedziałek od 8.00 do 18.00 z przerwą na dezynfekcję w godz. 12.00 -12.30, od wtorku do piątku od godz. 8.00 do godz. 15.00 z przerwą na dezynfekcję w godz. 12.00 do 12.30. Sąd urzęduje: w poniedziałek od 7.30 do 18.00, od wtorku do piątku od godz. 7.30 do godz. 15.30. Przeglądanie akt odbywa się w sekretariacie Wydziału, po wcześniejszym

telefonicznym umówieniu się – nie ma limitu czasowego jednorazowego przeglądania akt, nie wprowadzono limitów osób mogących jednocześnie czytać akta. Publiczność oraz przedstawiciele mediów mogą uczestniczyć w rozprawie po wcześniejszym uzyskaniu zgody przewodniczącego wydziału lub przewodniczącego posiedzenia i ustaleniu ilości osób, które przy zachowaniu bezpiecznego odstępu mogą uczestniczyć w rozprawie w charakterze publiczności. O uzyskanie zgody na uczestnictwo w rozprawie zainteresowani zwracają się pocztą elektroniczną do sekretariatu właściwego wydziału.

9. W Sądzie Rejonowym w Środzie Śląskiej zarządzeniem z 16 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Środzie Śląskiej:

- wznowiono bezpośrednią obsługę interesantów w sekretariatach wydziałów,
- przywrócono godziny pracy Biura Podawczego i Biura Podawczego Wydziału Ksiąg Wieczystych w poniedziałki od godziny 8.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00,
- przywrócono godziny pracy Biura Obsługi Interesanta i Czytelni akt w poniedziałki od godziny 8.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00. Zapoznanie się z aktami sprawy odbywa się po uprzednim telefonicznym ustaleniu daty i godziny, wprowadzono ograniczenie osób mogących jednocześnie przebywać w czytelni do 1 osoby.

Nadal obowiązują ograniczenia wstępu dotyczące osób chcących brać udział w posiedzeniach jawnych w charakterze publiczności – publiczność uczestniczy w rozprawie po wcześniejszym uzyskaniu kart wstępu.

10. W Sądzie Rejonowym w Trzebnicy zarządzeniem z 9 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Trzebnicy:

- wznowiono bezpośrednią obsługę interesantów w sekretariatach wydziałów w poniedziałki od godziny 8.00 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 8.00 do godziny 15.00, z tym że zapoznanie się z aktami, wydawanie odpisów, kserokopii oraz innych dokumentów z akt spraw (w których zachodzi potrzeba odbioru osobistego) odbywa się po uprzednim telefonicznym ustaleniu daty i godziny,
- przywrócono godziny pracy Biura Podawczego i Biura Podawczego Wydziału Ksiąg Wieczystych w poniedziałki od godziny 7.30 do godziny 18.00, w pozostałych dniach tygodnia od wtorku do piątku od godziny 7.30 do godziny 15.30,
- akta są udostępniane w sekretariatach poszczególnych Wydziałów w godzinach ich urzędowania. Ze względu na wielkość pomieszczeń akta są udostępniane tylko 1 osobie, po uprzednim umówieniu daty i godziny. Nie wprowadzono limitu czasowego w przeglądaniu akt.

Nadal obowiązują ograniczenia wstępu dotyczące osób chcących brać udział w posiedzeniach jawnych w charakterze publiczności – publiczność uczestniczy w rozprawie po wcześniejszym uzyskaniu kart wstępu.

11. W Sądzie Rejonowym w Wołowie zarządzeniem z dnia 15 czerwca 2021 r. Prezesa Sądu Rejonowego w Wołowie:

- wydłużono godziny pracy Biura Podawczego w poniedziałek od godziny 10.00 do godziny 18.00,
- obsługa interesantów odbywa się w sekretariatach wydziałów w poniedziałki do godziny 18.00,
- zwiększono dostępność Czytelni akt czynnej od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 15.00. Akta do czytania należy zamawiać wyłącznie telefonicznie lub drogą mailową, wprowadzono ograniczenie liczby interesantów mogących jednocześnie przebywać w czytelni do 2 osób oraz ograniczono czas czytania akt do 30 minut,
- utrzymano zakaz uczestniczenia w rozprawach publiczności (ze względu na rozmiar sal rozpraw).

Równocześnie wskazano, że nie występowały w okręgu wrocławskim sytuacje braku wpuszczenia do budynków sądowych adwokatów, radców prawnych, prokuratorów, komorników, radców Prokuraturii czy aplikantów. Osoby te były wyłączone z kręgu osób, których dostęp podlegał ograniczeniom. W sądach wrocławskich również udział publiczności nie był wykluczony, a jedynie limitowany kartami wstępu, zależnymi od wielkości sali rozpraw. Ograniczenia te były oczywistą koniecznością wobec potrzeby zachowania dystansu społecznego.

W Sądzie Apelacyjnym we Wrocławiu w związku z epidemią koronawirusa (Covid-19) w budynkach sądowych aktualnie obowiązują w szczególności następujące zasady:

1. do budynków Sądu mogą wchodzić wyłącznie osoby zdrowe, w tym zawiadomione lub wezwane na rozprawę, nie wcześniej niż 10 minut przed jej rozpoczęciem;
2. interesant wchodzący do budynku, na 10 minut przed wyznaczoną godziną sprawy, zobowiązany jest do okazania wezwania lub zawiadomienia na sprawę sądową, a w przypadku jego braku służba ochrony zweryfikuje udział danej osoby w rozprawie lub posiedzeniu sądowym. Pozostałe osoby wchodzące do budynku winny wskazać cel wizyty. W związku z koniecznością zachowania zasad bezpieczeństwa sanitarnego nie będą wpuszczane do budynku osoby, które nie wskazały służbie ochrony żadnego powodu pobytu w Sądzie. W razie wątpliwości decyzję o wpuszczeniu do budynku Sądu osoby, która nie wskazała celu wejścia, w szczególności niewzywanej do udziału w czynnościach procesowych, każdorazowo podejmuje Prezes Sądu lub upoważniona przez niego osoba;

3. osoby w charakterze publiczności lub przedstawiciele mediów mogą wejść na salę rozpraw, za zgodą składu orzekającego, pod warunkiem możliwości zachowania minimum 2 m odległości między osobami;
4. wszyscy wchodzący do budynku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu podlegają obowiązkowi:
  - 1) przeprowadzania dezynfekcji rąk,
  - 2) zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki;
5. przez cały czas pobytu w budynkach strony/pełnomocnicy oraz osoby wymienione w pkt 4 powinni stosować środki ochrony, w szczególności dezynfekować ręce oraz zakrywać usta i nos maseczką;
6. w przypadku złego stanu zdrowia lub samopoczucia strona/pełnomocnik powinien pozostać w domu i zawiadomić o tym telefonicznie lub mailowo sekretariat właściwego wydziału;
7. służba ochrony/policja sądowa odmówi wstępu do budynku Sądu osobom, które odmówiły dezynfekcji rąk lub/i nie zastosowały się do obowiązku zakrywania ust i nosa maseczką;
8. nakazu zakrywania ust i nosa przy pomocy maseczki nie stosuje się w przypadku osoby posiadającej przewidziane prawem zaświadczenie lub inny dokument, iż nie może zakrywać ust lub nosa z powodu:
  - 1) całościowych zaburzeń rozwoju, zaburzeń psychicznych, niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym, znacznym albo głębokim,
  - 2) trudności w samodzielnym zakryciu lub odkryciu ust lub nosa,
  - 3) zaawansowanych schorzeń neurologicznych, układu oddechowego lub krążenia, przebiegających z niewydolnością oddechową lub krążenia.

Ponadto składanie pism oraz pozyskiwanie informacji odbywa się wyłącznie w Biurze Obsługi Interesantów, w godzinach urzędowania Sądu. Czytelnia akt jest czynna w poniedziałki w godzinach od 8.00 do 17.30 oraz od wtorku do piątku w godzinach od 8.00 do 15.00, z wyłączeniem przerw na dezynfekcję. Akta podlegają udostępnieniu po wcześniejszym zamówieniu telefonicznym. Określono limit interesantów przebywających w czytelni akt do czterech dziennie. Z uwagi na niewielką powierzchnię pomieszczenia wprowadzono ograniczenie liczby interesantów mogących jednorazowo przebywać w BOI do jednej osoby przeglądającej akta w czytelni akt i jednej osoby składającej jednocześnie pismo. Wstrzymano przyjęcia interesantów w sprawie skarg i wniosków z zakresu administracji sądowej przez Prezesa Sądu i Przewodniczących Wydziałów, jak również przyjmowania interesantów przez Dyrektora Sądu. Skargi i wnioski powinny być składane na piśmie lub przesyłane drogą elektroniczną, wyjątkowo gdy zachodzi konieczność wysłuchania

skarżącego, także telefonicznie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwe jest uzgodnienie terminu spotkania osobistego.

Jednocześnie informuję, że w ramach sprawowanego nadzoru administracyjnego zobowiązałem prezesów podległych mi sądów, do przekazywania wszelkich projektów zarządzeń lub decyzji mających negatywny wpływ na funkcjonowanie sądów, w szczególności dotyczących odwoływania rozpraw, przed ich formalnym wydaniem, do mojej wiadomości.

Z poważaniem
Prezes Sądu Apelacyjnego
we Wrocławiu
Jacek Saramaga
/podpisano elektronicznie/